

Основно училище "Иван Вазов" – Силистра

7500 Силистра, ул. "Добрич" 76, телефон/факс: 086 / 82 40 27, e-mail: ivazovsil@gmail.com

УТВЪРЖДАВАМ,
ДИРЕКТОР: /П/
/Р. Трендафилова/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Приета на заседание на ПС: Протокол №2/03.10. 2019г.

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременно напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30. 10. 2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.

I. SWOT АНАЛИЗ

- определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в ОУ "Иван Вазов" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование;
- използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване; квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия;
- подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

В началото на учебната 2019/2020 година броят на учениците, обучаващи се в училището е 610. Учениците са от гр. Силистра, района на училището, квартал Деленки, с Айдемир, с. Калипетрово, с. Сребърна. Етническият състав е разнороден, преобладават учениците от български произход, но има ученици, макар и малък процент от турски и ромски етнос.

Всяка учебна година в училището се разработва програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и регистър към нея.

За ефективното прилагане на програмата е необходимо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи. Няколко са причините, водещи до отпадането на ученици от училище. Тези причини обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

Най-често срещани причини са:

- икономически-ниски социални доходи, водещи до заминаване на семействата в чужбина;
- семейни;
- здравословни;
- ниска мотивация за полагане на учебен труд, слаб успех, голям брой извинени и неизвинени отсъствия, лоша дисциплина.

През изминалата година се наблюдава намаляване процента на учениците, заминали в чужбина. Тази тенденция се наблюдава през последните години, като броят на

заминалите ученици през 2014/15 г. е 12, през 2015/16 г. - 10, през учебната 2016/2017 г- 4^{ма} ученици. През учебната 2017/2018 година техният брой е 14. През 2018/2019 учебна година броят на учениците, които са заминали в чужбина е 7.

Увеличава се броят на учениците без родителски надзор и деца в риск – по голям обхват на задържането им в училище – обучение и възпитание под педагогически контрол. Причините за това са социални- заминаване на цялото семейство поради ниски доходи и безработица.

Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. През предходните години в училище няма ученици,

прекъснали образованието си поради семейни причини, което се дължи на факта, че малък е процента на етническите групи в училище, които са най-уязвими в това отношение.

Като следваща рискова група ученици, застрашени от отпадане, бихме определили тези, които нямат желание за учене. През 2016/2017 учебна година броят на учениците със слаб успех в края на годината е 8, намален с трима спрямо 2015/16 учебна година, когато е бил 11. През 2017/2018 учебна година няма ученици със слаб успех. През 2018/2019 учениците със слаб успех завършили пети клас са трима, Всички успешно са се справили на юнската поправителна сесия.

Анализът на данните за броя на допуснатите от учениците отсъствия за 2016/2017 година показва, че средно учениците са допуснали средно по 0,42 неизвинени отсъствия. За сравнение през предходната 2015/2016 учебна година учениците са допуснали средно по 0,32 неизвинени отсъствия. През 2017/2018 учебна година учениците средно са допуснали по 0,7 неизвинени отсъствия, През изминалата 2018/2019 учебна година учениците средно са допуснали по 5,35 неизвинени отсъствия.

Показателни са и данните, представляващи ефективна мярка за намаляване на неизвинените отсъствия в училище, показващи съпоставка за неизвинени отсъствия и наложени наказания за една учебна година.

Брой ученици с над 5 неизвинени отсъствия	0
Брой ученици наказани със „Забележка”	1
Брой ученици с над 8 неизвинени отсъствия	0
Брой ученици наказани с предупреждение за преместване в друго училище	0

Брой ученици наказани с преместване в друго училище	0
---	---

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информиране на Дирекция „Социално подпомагане” за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията за часовете. Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- Работата по проекти – НП „Ученически олимпиади и състезания“ - Модул осигуряване на обучение на талантиливи ученици -4 групи.
- Занимания по интереси – 17 групи обхващащи 238 ученици от 2 - 7 клас.
- Факултативни форми- 1 клас: балет 2 групи, 2 клас- 1 група и 3 клас -1 група; народни танци: 1 клас-2 групи, 2 клас-2 групи и 3 клас -1 група;
- Целодневната организация на учебния ден I-VII клас за 2019/2020 г.- 20 групи;
- Осигуряване на безплатна закуска за учениците от начален етап и осигуряване на обедното хранене за учениците от I- VII клас;
  - Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
  - Системни разговори с родители и ученици;
  - Ден на ученическото самоуправление.

III. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците /ежемесечни справки, писма до родители/	Зам. директори	2019/2020 г.	Брой отсъствия Брой преместени ученици
2. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Да почистим България, Деня на Земята, състезания, открити уроци и задания по предприемачество, ден на самоуправлението, важни годишнини от историята на България	Учители начален етап Учители природни науки и технологии	2019/2020 г.	Брой проведени кампании Брой участвали ученици

3. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор Зам. директор	2019/2020 г.	Брой извършени проверки
4. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители по Наредба № 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти: - анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици –ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класните ръководители.	Директор Зам. директор	2019/2020 г. 2019/2020 г.	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
5. Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: - изготвяне на списък; - изготвяне на карта за всеки ученик; - дейности за обща подкрепа и личностно развитие.	Класни ръководители Главен учител	30.11.2019 г.	Изготвен 1 бр. регистър Брой карти според застрашените ученици
6. Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната	Класни ръководители и възпитатели	2019/2020 г.	Брой обхванати ученици

организация на учебния ден.			
8. Провеждане на беседи в ЧАСА НА КЛАСА – за кибер-тормоз, трафик на хора и др.	Класните ръководители	2019/2020 г.	Брой обхванати ученици
9. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище	Педагогическия колектив	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
10. Поставяне на учениците в активна позиция по отношение на знанията със средствата на съвременните технологии с цел повишаване качеството на обучение чрез възлагане на допълнителни проекти за домашни задачи.	Педагогическия колектив	2019/2020 г.	Брой обхванати ученици
11. Прилагане на комуникативния подход в обучението чрез индивидуална и групов работа на учениците и развиване на уменията им за вземане на решения в реални житейски ситуации.	Педагогическия колектив	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
12. Въвеждане на иновативни практики и интерактивни методи на преподаване за повишаване равнището на грамотност на учениците.	Педагогическия колектив	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
13. Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати и дейности по обща подкрепа на личностно развитие на учениците.	Начални учители Учители по отделните предмети	2019/2020г.	Резултати от обучението
14. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Зам. директор по учебната дейност	2019/2020г.	Брой напуснали ученици

15. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП - осигуряване на допълнителна подкрепа - прилагане на методика за оценка на образователните потребности	Учителите, работещи с деца със СОП Екип за подкрепа на личностното развитие	2019/2020г.	Брой разработени програми
16. Участие в НП „Без свободен час”, „Училищен плод” и „Училищно мляко”; НП „Ученически олимпиади и състезания”, „Осигуряване на съвременна образователна среда“ Модул „Културните институции като образователна среда “НП „Заедно в грижата за ученика“ Модул 2 „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с детски учители и с учители по учебни предмети от прогимназиалния етап“	Училищното ръководство	2019/2020г.	Брой обхванати ученици

IV. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
1. Повишаване участието и ангажираността на родителите за създаване на благоприятна образователна среда и подготовката на училищни празници.	Педагогическият колектив и училищното настоятелство	2019/2020г.	Брой обхванати родители
2. Организиране и провеждане на тематични родителски срещи.	Класните ръководители	2019/2020г.	Брой проведени срещи
3. Развитие на ученическото самоуправление чрез училищния	Класните ръководители и	2019/2020г.	Брой обхванати ученици

ученически съвет с подкрепа от училището и от органите на местно самоуправление	ученическите съвети Педагогически съветник		
4. Организиране на благотворителни и дарителски акции – коледен базар, за подпомагане на деца в неравностойно положение	Учители, ученици и родители	2019/2020г.	Брой проведени акции
5. Организиране на дежурство от ученици; Участие на ученици в екипите по разработване и реализация на проекти. Правила и кодекс на ученика	Ученически съвет	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
6. Разговори с родители за включване на учениците в дейностите по обща подкрепа на личностно развитие.	Учители и учители в ЦОУД	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
7. Разговори с родители за включване на учениците в целодневна организация на учебния ден.	Учители и учители в ЦОУД	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
8. Кариерното ориентиране и консултиране на учениците от за информиран избор и практическата полза от придобитите умения и компетентности.	Класни ръководители на седми клас Педагогически съветник	2019/2020г.	Брой обхванати ученици
9. Сътрудничество с различни организации МКБППМН, ДПС-МВР, Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”, за обща и допълнителна подкрепа на личността.	Заместник директор по учебната дейност	2019/2020г.	Брой срещи
10. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класните ръководители	2019/2020г.	Брой проведени Консултации и срещи

<p>11. Включване на екипи от училище в дейността на екипите за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (екипи за обхват)- „Посещаемо и безопасно училище“</p>	<p>Екип учители</p>	<p>2019/2020</p>	<p>Брой обхванати ученици</p>
--	---------------------	------------------	-------------------------------

V. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Популяризиране на възможностите за учене в ГЦОУД, занимания по интереси и библиотеки.
2. Механизъм за противодействие на тормоза между учениците в училище и за действие в кризисни ситуации:
  - разработване на механизъм и на процедура при кризисна интервенция в училище;
  - индивидуални консултации при проблеми и конфликтни ситуации с ученици;
  - консултации на родители и класни ръководители;
  - занятия по класове за справяне с насилието и тормоза.
3. Разширяване на формите за индивидуално и групово наставничество - оказване на помощ на деца, ученици и педагогически специалисти с цел преодоляване на трудности в образователен, социален или личен план:
  - педагогически съветник;
  - училищен психолог;
  - класни ръководители;
  - специалисти отвън/община, организации/.
4. Училищни екипи и комисии:
  - училищен координационен съвет за противодействие на училищния тормоз;
  - училищна комисия за БППМН;
  - екип за подкрепа на личностното развитие;
  - екип за обхват.